

การศึกษาเสียงพยัญชนะต้นกักสิติด /p, t, c, k/ ในภาษาไทยเชียงใหม่ที่ผู้วิจัยได้จัดออกเป็นเสียงพยัญชนะต้นกักสิติดกลาง และคำนั้น พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงการออกเสียงจากคนเชียงใหม่ที่อาศัยอยู่ในตำบลข้างม่อยและตำบลหนองแห้ง จังหวัดเชียงใหม่ และที่มีอายุต่างกัน ๒ ช่วงอายุ ในลักษณะดังนี้

ก. เสียงพยัญชนะกักสิติดกลาง ในการทดสอบการออกเสียงของกลุ่มประชากรตัวอย่างทั้งหมด พบว่าไม่ว่าคนเหล่านี้จะมีอายุในช่วงไหน อาศัยอยู่ในชุมชนแบบไหน หรือได้รับอิทธิพลภายนอกมากน้อยแค่ไหนก็ตาม จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงการออกเสียงไปจากเดิม แสดงว่าพยัญชนะต้นกักสิติดกลางนี้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางเสียงเลย

ข. เสียงพยัญชนะต้นกักสิติดต่ำ พบว่ามีการออกเสียงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม คือมีการออกเสียงเป็นเสียงกักชนิดเพิ่มขึ้นอีกทุกหน่วยเสียง ในคำที่ใช้ทดสอบทุกคำดังนี้

หน่วยเสียง / p/ มีการออกเสียงเป็น [p] และ [ph]

หน่วยเสียง / t/ มีการออกเสียงเป็น [t] และ [th]

หน่วยเสียง / c/ มีการออกเสียงเป็น [c] และ [ch]

หน่วยเสียง / k/ มีการออกเสียงเป็น [k] และ [kh]

การเพิ่มขึ้นของเสียงกักชนิด [ph, th, ch, kh] หรือการเปลี่ยนแปลงไปเป็นเสียงกักชนิดดังกล่าวนี้ มีอัตราการเปลี่ยนแปลงต่างกันในแต่ละหน่วยเสียง

หน่วยเสียงพยัญชนะต้นที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดคือ หน่วยเสียง / t / และหน่วยเสียงที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด คือหน่วยเสียง / c / ดังตารางที่ ๔๗ ที่แสดงอัตราการย่อยละของการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้นกักสิทธิ์คำในภาษาไทยเชียงใหม่จากการออกเสียงของผู้บอกภาษาทั้งหมด ดังนี้

ตารางที่ ๔๗ แสดงอัตราการย่อยละของการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้นกักสิทธิ์คำในภาษาไทยเชียงใหม่ของผู้บอกภาษาทั้งหมด

เสียงที่ปรากฏ	/p/	/t/	/c/	/k/
เสียงกักสิทธิ์	๖๔.๔๔	๕๑.๖๘	๗๘.๕๖	๖๐.๘๖
เสียงกักชนิด	๓๐.๕๖	๔๘.๓๒	๒๑.๔๔	๓๙.๐๔
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

นอกจากนั้น ถ้าพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของคำแต่ละคำที่ทดสอบแล้ว คำว่า /taa²/ "ทา", /kiaw²/ "เคี้ยว" และ /pat⁶/ "พัด" เป็นคำที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด และรองลงมาตามลำดับ

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นดังกล่าวข้างต้น เป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับปัจจัยอื่น ๆ ทางสังคมคือ อายุ ถิ่นที่อยู่อาศัยและอิทธิพลภายนอกที่ผู้บอกภาษาได้รับ ส่วนตัวแปรเรื่องเพศเป็นตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางภาษา ความสัมพันธ์ดังกล่าวทำให้ทราบว่านอกจากจะพิจารณา

การเปลี่ยนแปลงทางภาษาจากตัวภาษาเองได้แล้ว ยังอาจพิจารณาได้จากปัจจัยทางสังคมทั้ง ๓ ปัจจัยดังกล่าวได้ดังนี้

๑. อายุที่แตกต่างกันของผู้บอกภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กกับคนแก่ นั้นจะเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงได้โดยที่เด็กจะมีแนวโน้มที่จะมีการเปลี่ยนแปลงมากกว่าคนแก่

๒. ถิ่นที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกัน เป็นชุมชนเมืองและชุมชนชนบท จะเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงสถานที่ที่จะเอื้ออำนวยให้มีการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้นกักสิทธิ์คำ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ชุมชนเมืองเป็นแหล่งที่เอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากกว่าชุมชนชนบท

๓. อิทธิพลภายนอก ซึ่งกำหนดโดยใช้ปัจจัยย่อยต่อไปนี้

ก. อาชีพของผู้บอกภาษา

ข. การสื่อสารมวลชนด้านวิทยุและโทรทัศน์

ค. ระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานในชุมชนใดชุมชนหนึ่งของผู้บอกภาษา

ง. พฤติกรรมในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันในสถานการณ์

ต่าง ๆ อิทธิพลจากภายนอกอาจจะ เป็นปัจจัยอีกประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการออกเสียงพยัญชนะต้นกักสิทธิ์คำ โดยที่คนที่ได้รับอิทธิพลภายนอกในอัตราที่มากที่สุดก็จะมีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงมากกว่าคนที่ได้รับอิทธิพลจากภายนอกดังกล่าว น้อยกว่าหรือไม่ได้รับเลย

จากความสัมพันธ์ของตัวแปรทางสังคมทั้ง ๓ ตัวดังกล่าวกับการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้นกักสิทธิ์คำข้างต้นนี้ ทำให้ทราบว่า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นกับใคร ที่ไหนและอย่างไรได้ดังนี้

๑. การเปลี่ยนแปลงนี้มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นกับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมือง หรือเด็กที่ได้รับอิทธิพลจากภายนอกมาก

๒. การเปลี่ยนแปลงนี้มีแนวโน้มจะไม่เกิดขึ้นกับคนแก่ ไม่ว่าคนแก่จะอยู่ในชุมชนแบบใด หรือได้รับอิทธิพลจากภายนอกมากนัก ยิ่งใครก็ตาม

๓. การเปลี่ยนแปลงนี้มีแนวโน้มที่จะเกิดในชุมชนเมืองมากกว่าชุมชนชนบททำให้ทราบว่า สภาพชุมชนเมืองซึ่งเป็นสังคมที่มีการเจริญเติบโตและมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา นั้น จะเป็นสภาพที่เอื้ออำนวยให้มีการเปลี่ยนแปลงทางภาษา

สรุปผลการศึกษา

๑. เสียงพยัญชนะกักสิทธิ์คำในภาษาไทยเชียงใหม่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นเสียงกักสิทธิ์ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นในชุมชนแบบเมืองและคนในวัยเด็ก ทำให้ปรากฏการณ์ของการเปลี่ยนแปลงนี้มีลักษณะที่จะเพิ่มทวีคูณยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะวัยเด็กและสภาพชุมชนเมืองเป็นสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงมากอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงนี้ หากเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ถาวร ไม่ใช่เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเพียงช่วงเวลาที่ทำการศึกษา อัตราการเปลี่ยนแปลงอาจมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นมากกว่าที่จะลดลง

๒. การเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะกักสิทธิ์คำในภาษาไทยเชียงใหม่ ในข้อ ๑. เป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรทางสังคม ซึ่งเป็นไปตามข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสนับสนุนข้อเท็จจริงที่ว่า การศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางภาษานั้น นอกจากจะศึกษาการเปลี่ยนแปลงจากตัวภาษาเองแล้ว ยังไม่อาจจะเลยการศึกษาในด้านที่เกี่ยวข้องกับสังคมและปัจจัยอื่น ๆ ของผู้บอกภาษาได้ นอกจากนั้น ยังให้ข้อเท็จจริงอีกว่าสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนที่ต่างกัน มีผลทำให้เกิดความแตกต่างของภาษาที่ชุมชนเหล่านี้เคยใช้ร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีการเปลี่ยนแปลงทางภาษาเกิดขึ้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวระหว่างชุมชนที่ต่างกันนี้จะแตกต่างกันไปด้วย และยังทำให้ทราบว่า การศึกษาภาษาที่ใช้พูดกันในชุมชนที่มีสภาพแตกต่างกัน ถึงแม้จะเป็นภาษาเดียวกัน ก็อาจทำให้ผลของการศึกษาแตกต่างกันได้คล้ายเช่นกัน

๓. การเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะกักสิทธิ์คำจากเสียงสิทธิ์ไปเป็นเสียงชนิดนี้ ถ้าพิจารณาจากการจัดกลุ่มภาษาสายตะวันตกเฉียงใต้ของ Chamberlain (1975) ที่ใช้การพัฒนาของเสียงพยัญชนะ *b, *d, *g ในภาษาไทยดั้งเดิมเป็นเกณฑ์ ทำให้กลุ่มภาษานี้แบ่งออกได้เป็น ๒ กลุ่มคือ กลุ่ม PH group และกลุ่ม P group ซึ่งภาษาไทยเชียงใหม่ก็เป็นภาษาอยู่ในกลุ่มนี้ด้วย ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้อาจทำให้ต้องจัดภาษาไทยเชียงใหม่ให้อยู่ในกลุ่ม PH group นี้ได้ในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

๑. จากการศึกษาพบว่ามีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในการออกเสียงพยัญชนะกักสิทธิ์คำในภาษาไทยเชียงใหม่ ดังนั้น อาจจะทำการศึกษาต่อได้โดยเพิ่มรายการคำที่ทดสอบให้มากขึ้น และขยายขอบเขตของการศึกษาในด้านจำนวนประชากรตัวอย่างและชุมชนที่ทำการศึกษา เพื่อให้เห็นการกระจายของการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้นดังกล่าว และการกระจายของการเปลี่ยนแปลงนี้ในชุมชนใดชุมชนหนึ่งชัดเจนยิ่งขึ้น

๒. ผลของการศึกษาพบว่า ชุมชนเมืองเอื้ออำนวยให้มีการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะกักสิทธิ์คำในภาษาไทยเชียงใหม่มากกว่าชุมชนชนบท หากขยายขอบเขตการศึกษาไปยังชุมชนเมืองใน ๔ จังหวัดภาคเหนือที่พูดภาษาคำเมืองเช่นกัน โดยนำเอาการศึกษาภาษาศาสตร์เชิงภูมิศาสตร์เข้าร่วมศึกษาด้วย อาจทำให้เห็นถึงทิศทางและขอบเขตของการเปลี่ยนแปลงโดยมีเรื่องพื้นที่ เส้นทางคมนาคมและสภาพทางภูมิศาสตร์มาร่วมอธิบาย ซึ่งจะช่วยให้เห็นถึงลักษณะของการเปลี่ยนแปลงได้อีกแง่มุมหนึ่ง

๓. ด้วยวิธีการศึกษาในวิธีเดียวกันนี้ อาจนำไปใช้ศึกษาภาษาไทยถิ่นอื่นเพื่อดูว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดจากปัจจัยทางสังคมดังที่ได้ศึกษาไว้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้หรือไม่

๔. การศึกษาในลักษณะนี้อาจจะทำได้ในอนาคต เช่นในอนาคตอีก
๒๕ ปีข้างหน้าเพื่อควาปรากฏการณ์ทางภาษานี้เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
อย่างถาวร หรือเป็นเพียงปรากฏการณ์ธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อภาษามาสัมผัสกัน
(Language in contact) เท่านั้น (Weinreich 1953)